

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ปรากฏผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนและงานลงทะเบียนนักเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และประธานกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นมากกว่าประธานกรรมการสถานศึกษา และครูวิชาการมีความคิดเห็นมากกว่าประธานกรรมการสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 4 มีข้อเสนอแนะในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ควรมีการแนะนำให้ความรู้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตร

3.2 ด้านการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน สถานศึกษาควรมีการเตรียมการสอนของครูให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน ควรมีการจัดครูเข้าสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความถนัดของครูเป็นสำคัญ มีการจัดให้มีการปรึกษาหารือและประชุมร่วมกันในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน

3.3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรให้ความร่วมมือในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ควรเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนแก่ครู สนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการเรียนการสอน

3.4 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการจัดทำรายงานผลการพัฒนาตนเองของสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาจัด โครงสร้างสถานศึกษาเพื่อรองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

3.5 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจัดงบประมาณสนับสนุนแก่บุคลากรที่เข้ารับการอบรมทางวิชาการอย่างเพียงพอ

3.6 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน และงานลงทะเบียนนักเรียน สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ผลสรุปจากการประเมินเพื่อหาแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดให้มีเครื่องมือใช้ในการวัดผลและประเมินผลจัดให้มีการอบรมหรือประชุมปฏิบัติการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล ควรจัดทำคลังข้อสอบและให้มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุวครธานี เขต 4 ผู้วิจัยมีข้อค้นพบและประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุวครธานี เขต 4 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศุวครธานี เขต 4 ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักของโรงเรียน เป็นงานที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เป็นงานที่สามารถชี้วัดคุณภาพของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี ดังนั้น โรงเรียนจึงให้ความสนใจใส่ในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนและงานลงทะเบียนนักเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งทุกด้านที่กล่าวมาเป็นการดำเนินงานบริหารงานวิชาการที่ครอบคลุมสมกับที่ถือเป็นหัวใจของการบริหารงานในโรงเรียน ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดำรง เสนาวัง (2548 : 126) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ ภูผิวเดือน (2549 : 84) ทำการศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 มีการปฏิบัติงานวิชาการ โดยรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนได้เอาใจใส่ในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็น การวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา จัดให้มีการประชุมทำ

ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนด การศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรก่อนนำไปใช้ การพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น การพัฒนาบุคลากรให้เกิดความรู้ เข้าใจและสามารถนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การบูรณาการมวลประสบการณ์ของหลักสูตรเข้าด้วยกัน ซึ่งในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานั้น การศึกษาหาความรู้ไม่ว่าเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ตามถ้าจะทำให้เกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงและสร้างความสนใจให้เกิดความอยากเรียนอยากรู้ จำเป็นที่ผู้ศึกษาจะต้องทราบในเบื้องต้นก่อนว่าสิ่งที่จะต้องศึกษานั้นคืออะไร และเมื่อได้ทราบในขั้นต้นว่าอะไรเป็นอะไรแล้วความสนใจก็อาจเกิดขึ้นและนำไปสู่การแสวงหาความรู้ในขั้นต่อไป การศึกษาก็เช่นเดียวกัน เราจำเป็นที่จะต้องทราบที่มาและความรู้พื้นฐานก่อน จึงจะศึกษาเรื่องที่ลึกซึ้งต่อไป นั่นก็คือต้องมีหลักสูตรนั่นเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมแพน จำปา-หาวัย (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า มีสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ดำรง เสนาวัง (2548 : 126) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับมาก

3. ระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียน ได้เอาใจใส่ในเรื่องการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี มีการจัดเอกสารต่าง ๆ เช่น คู่มือครู หนังสือเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ การเตรียม

การสอนของครูให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การช่วยเหลือในการดำเนินแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การใช้เทคนิควิธีการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพดี การจัดการนิเทศเป็นไปตามขั้นตอนกระบวนการของการนิเทศภายใน การเลือกใช้เครื่องมือในการนิเทศสอดคล้องกับเรื่องที่จะทำการนิเทศ การใช้เทคนิควิธีการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพดี การจัดการนิเทศเป็นไปตามขั้นตอนกระบวนการของการนิเทศภายใน การเลือกใช้เครื่องมือในการนิเทศสอดคล้องกับเรื่องที่จะทำการนิเทศ การนำผลที่ได้จากการนิเทศมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน การวางแผนใช้วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียน มีการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ การใช้เทคนิควิธีการในการใช้สื่อประกอบ

การเรียนการสอน การจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรให้เพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน จากงบประมาณและวิธีการต่าง ๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มีชัย พิมพิवाल (2549 : 100) ได้ ศึกษาการดำเนินงานวิชาการใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 1 -2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อ การดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับ มาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไป หาดำสุด ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา ด้านหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร ด้านการนิเทศภายใน และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวิทย์ ขาวนอก (2546 : 67) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงาน วิชาการ โรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ใน จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการบริหารงานวิชาการด้านการเรียนการสอน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

4. ระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และ ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน โรงเรียนได้เอาใจใส่ในเรื่องด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา ไม่ว่าจะเป็น การส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อกำหนด ทิศทางและวิสัยทัศน์การพัฒนาคุณภาพวิชาการ การส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาเข้ารับ การอบรมศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน สถานศึกษาให้ความร่วมมือใน การจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ มีการเผยแพร่งานวิจัยหรือการพัฒนา คุณภาพการเรียนการสอนให้กับองค์กร บุคคล ครอบครัว การจัดหางบประมาณสนับสนุนให้ครู ได้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนางานวิชาการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิรัตน์ สุวรรณอภิชน (2546 : 102) ศึกษาการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 3 ผลการศึกษพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษาภาพ รวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน มัธยมศึกษาภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา

5. ระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนได้เอาใจใส่ในเรื่องด้าน

การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็น การจัดโครงสร้างสถานศึกษาเพื่อรองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายใน การกำหนดการประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัด วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้ตามความเหมาะสม และการจัดทำรายงานผลการพัฒนาตนเองของสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิรัตน์ สุวรรณอภิชน (2546 : 102) ศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการปฏิบัติงานในระดับมากเพียงข้อเดียว คือ การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

6. ระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนได้เอาใจใส่ในเรื่องด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ไม่ว่าจะเป็น การสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น มีการส่งเสริมประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา การสนับสนุนและช่วยเหลือให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การจัดให้ความรู้เสริมสร้างเทคนิค ทักษะทางวิชาการ เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นและองค์กรอื่น มีการอบรมแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างโรงเรียนกับสถานศึกษาอื่น สำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุน ด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถานบันอื่นที่จัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถานบันอื่นที่จัดการศึกษา การอบรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถานบันอื่นที่จัดการศึกษาสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ถาวร บุ่งทอง (2549 : 140 - 143) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่เปิดสอน

ช่วงชั้นที่ 1 – 2 ในโครงการยกระดับคุณภาพ โรงเรียนขนาดเล็กตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง คือ ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

7. ระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผลการ เรียน และงานลงทะเบียนนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหาร สถานศึกษา ครูวิชาการ และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนได้เอาใจใส่ใน เรื่องด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน และงานลงทะเบียนนักเรียน ไม่ว่าจะเป็น การจัดหา เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดระยะเวลา ขั้นตอนและวิธีการในการวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสม การทดสอบภาคปฏิบัติสามารถ ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนและวิธีการวัดผลและประเมินผล การวิเคราะห์ผลสรุปจาก การประเมินเพื่อหาแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการสร้าง แบบสอบถามเพื่อวัดผลปลายภาคที่มีคุณภาพดีพอ การจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผล สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ แผนการสอนกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้อง กับผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ ภูผิวเดือน (2549 : 84-87) ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีการปฏิบัติงานวิชาการ โดยรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับ มาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

8. ผลการเปรียบเทียบระดับสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 4 โดยรวม พบว่า มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และประธานกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีระดับ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ด้านการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาและส่งเสริม ทางด้านวิชาการ ซึ่งผลการวิจัยที่ออกมาถึงขณะนี้ถือว่าสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การทำงานในตำแหน่งที่ต่างกัน ทำให้ลักษณะงานภาระงาน ตลอดจนความ รับผิดชอบต่างกัน ไปด้วย และมุมมองหรือทัศนคติต่างกันอีกเช่นกัน ในเรื่องการดำเนินงานเกี่ยวกับ

การบริหารงานวิชาการนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บันลือ พลพันธ์ (2550 : 167) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหาร ครูวิชาการและครูผู้สอน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 9 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ส่วนอีก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถานบันอื่นที่จัดการศึกษา พบว่า ผู้บริหาร ครูวิชาการและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

9. โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับ
การบริหารงานวิชาการ โดยรวม พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการดำเนินงานสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันย่อมมีบริบทในหลายด้านที่แตกต่างกันด้วยที่สำคัญคือเรื่องของงบประมาณที่แตกต่างกันอย่างแน่นอน และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ มีผลต่อการบริหารงานวิชาการด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บรรลือ พลพันธ์ (2550 : 167) ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาช่วงชั้น

ที่ 1-3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอน โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการดำเนินงานสูงกว่า โรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการ โดยรวม พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้าน การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และด้าน การวัดผลประเมินผลการเรียน และงานลงทะเบียนนักเรียน โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ดังนั้น สถานศึกษาควรเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมใน การทำงานให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งในฐานะคณะกรรมการ สถานศึกษา หรือคณะทำงานส่วนอื่นๆของสถานศึกษา สถานศึกษาควรแสดงการรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมายที่ผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชน ต้องได้รับรู้เพื่อการพัฒนาาร่วมกันเพื่อการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาว่า สามารถพัฒนาผู้เรียน ไปสู่มาตรฐานที่ได้กำหนด และควรนำผลสรุปจากบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษามาปรับปรุงข้อบกพร่องเพื่อพัฒนาให้ดีและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรทำการวิจัยในเรื่องปัจจัยหรือมูลเหตุที่ทำให้สถานภาพหรือขนาดของโรงเรียนมีผลต่อการบริหารงานวิชาการ เพื่อเป็นข้อสนเทศในการบริหารงานวิชาการต่อไป

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนที่ได้รับรางวัลดีเด่นทางด้านวิชาการเพื่อจะได้เป็นแบบอย่างในการบริหารงานวิชาการ

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนางานวิชาการตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร เพื่อเป็นข้อสนเทศในการพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY